

Ultima monedă (nr. 7) este situată în epoca lui Murad al III-lea pe baza aversului ornamental cunoscut în tabelele întocmite de Nuri Pere. Fiind bătută la Kostantaniye, ea este prima emisiune ce și-ar avea locul în schița de ansamblu asupra circulației mangirilor în spațiul românesc, celelalte două, aflate în colecția Institutului de Arheologie, provenind din monetăriile de la Haleb și Dimaşk.

Lotul de mai sus aduce importante date noi privind emisiunile de cupru otomane din sec. XIV—XVI și circulația lor la Dunărea de Jos, materialele publicate pînă în prezent fiind însă insuficiente pentru o analiză mai profundă.

NOTE

¹ Vezi Mihaela Blaskó, E. Nicolae, BSNR, 77—79, 1983—1985 (1986), p. 297—307, cu bibliografia.

² Abrevieri: H = anii hegirei; Pere = Nuri Pere, *Osmanlılarda Madenî Paralar (Coins of the Ottoman Empire)*, Istanbul, 1968; Ölçer = Cüneyt Ölçer, *Nakışlı mangırları (The ornamental copper coinage of the Ottoman Empire)*, Istanbul, 1975.

³ Pentru piesele citate vezi supra nota 1, articol în care au fost trecute în revistă monedele publicate anterior.

⁴ *Ibidem*, p. 302 și literatura citată în nota 10.

⁵ M. Guboglu, *Tabele sincronice, Datele hegirei și datele erei noastre cu o introducere în cronologia musulmană*, București, 1955, p. 169.

MONNAIES OTTOMANES EN CUIVRE DES XIVe—XVIe
SIÈCLES DÉCOUVERTES EN DOBROUDJA

RÉSUMÉ

Les auteurs présentent 7 mangours ottomans de la collection Ion Donoiu (Bucarest); 2 exemplaires ont été découverts dans la forteresse médiévale d'Isaccea, dép. de Tulcea (n°s 2 et 4), 1 exemplaire à Tulcea, dép. de Tulcea (n° 3) et 4 exemplaires proviennent de Dobroudja, sans précisions (n°s 1 et 5—7). Les n°s 5 et 6 semblent représenter des variantes nouvelles des émissions connues. La monnaie n° 2 est un mangour de Bayezid Ier (Pere 18) surfrappé au temps de Murad II. La nouvelle frappe se rapporte au type Pere 78 qui, par une erreur du graveur, porte l'année 482, corrigée dans le catalogue turc en 842 (= 1438—1439 de n.è.); les auteurs proposent la lecture 824 (= 1421 de n.è.). Cette monnaie semble indiquer que les mangours de Bayezid Ier ont été retirés de la circulation au début du règne de Murad II.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. Monnaies ottomanes en cuivre des XIVe — XVIe siècles.

Fig. 2. Ornaments et formes graphiques remarquables sur les monnaies ottomanes en cuivre des XIVe — XVIe siècles: 2 av. et rv.; 5, 6 et 7 av.; 4 rv.

ELIE DEM. MIREA *

1854—1943

AURICĂ SMARANDA

Unul dintre fondatorii Societății Numismatice Române a fost Elie Dem. Mirea, ales membru consilier în primul Comitet de Conducere al Societății constituit la înființarea acestei prestigioase instituții, în data de 28 decembrie 1903¹.

E. D. Mirea s-a născut în Cimpulung Muscel la 28 martie 1854 ca fiu al preotului Dumitru Ionescu Mirea, protopop al județului Muscel și al Elenei, născută Pandelescu, familie din care s-au zămislit 7 copii.

A frecventat școala primară din orașul natal, studiile liceale le-a urmat la liceul Sfântul Sava din București, unde a fost premiant, după care a urmat cursurile Școlii Superioare de Comerț.

S-a dedicat activității economico-comerciale și a condus un mare magazin cu articole tehnice și de fierărie, împreună cu un prieten Dumitrescu, în București, pe strada Smîrdan². Datorită priceperii și presti-

BSNR, LXXX — LXXXV, 1986—1991, p. 303—305

giului de care s-a bucurat în lumea negustorilor și a oamenilor de afaceri a fost ales președinte al Sfatului Negustoresc, precum și vicepreședinte al Comisiei de Comerț și Industrie, iar mai apoi asesor în justiție.

S-a căsătorit cu Maria Constantinescu cu care a avut 10 copii.

Sigur că ocupațiile sale zilnice în problemele comerciale și financiare, unde moneda, circulația monetară, ocupau primul loc pe scena tranzacțiilor economice, i-au atras atenția asupra noțiunilor monetare ca: circulație monetară, emisiune monetară, moneda de metal, moneda de hirtie, monetărie, precum și asupra istoriei monetare. Astfel că în eruditul economist Elie D. Mirea s-a trezit pasiunea pentru numismatică, pentru studiul monedei ca instrument general de schimb, atât cu privire la evoluția ei de-a lungul vremurilor, de la origini până la zi, cât și pe plan spațial adică de la stat la stat, sau de la o instituție de emisiune la alta.

A fost prieten cu Grigore Tocilescu, cu C. Alessandrescu — cu care era aproape de o vîrstă —, cu Al. G. Cantacuzino și mai ales cu Dr. George Severeanu de care era legat printr-o deosebită amicitie. Prin intermediul fraților săi, pictorul George D. Mirea și sculptorul Dim. D. Mirea, a intrat în contact cu oamenii de artă, cunoscîndu-i pe sculptorii Carol și Frederic Storek, distinși medaliori, precum și pe Constantin Georgescu care și ei la rîndul lor au fost membrii fondatori ai Societății Numismatice Române, aleși în primul Comitet de conducere³. Este sigur că în cercurile de prieteni se discutau și probleme de numismatică și medalistică, astfel că fiind în contact cu pasionați ai acestei științe, la îndemnul lor sau independent, a luat la cunoștință despre „Apelul inițiatorilor” semnat de A. G. Cantacuzino, lt. col. G. Iordănescu, D. Panku, G. Alessandrescu și G. Severeanu, și ca urmare a fost prezent la ședința de constituire a Societății, intrînd astfel în rîndul membrilor fondatori.

Elie D. Mirea s-a bucurat de prietenia multor oameni de știință și cultură sau politici ca Barbu Ștefănescu Delavrancea, Take Ionescu, P. P. Carp. A cunoscut pe Nicolae Iorga căruia Sfatul Negustorilor, în perioada cînd E. D. Mirea era președinte, i-a încredințat rugămintea de a scrie o Istorie a comerțului românesc, istorie rămasă unică pînă în zilele noastre. Era legat, printr-o mare prietenie, cu arhitectul Ion Mincu și pictorul Costin Petrescu, care au elaborat planurile și proiectul de construire a clădirii din Cîmpulung Muscel, denumită vila Mirea.

Datorită funcțiilor economice ce le-a deținut în diferite instituții și cercuri comerciale și financiare, precum și pasiunii sale pentru numismatică, a avut posibilitatea să achiziționeze o seamă de monede, cu precădere antice, precum și medalii și plachete, alcătuiindu-și o colecție pe care o păstra la magazinul unde era proprietar. Nu ținea colecția la domiciliu, deoarece puținul timp pe care îl avea pentru familie era afectat cu precădere celor 10 copii care îi umpleau casa și de care, împreună cu soția sa, se preocupa.

În calitate de membru consilier în Comitetul de conducere al Societății, E. D. Mirea a participat și și-a adus contribuția la elaborarea liniilor directoare a activității viitoare, prin prezența la reuniunile convocate de președinte, precum și la întîlnirile de la Muzeul Național de Antichități unde membrii S.N.R. făceau comunicări, schimburi de monede, idei, opinii. Totuși, activitatea sa în Comitet a fost de scurtă durată, astfel că în componența Comitetului ales pentru perioada 1907—1910, precum

și în lista membrilor Societății publicate în 1908 nu mai apare⁴. Probabil că datorită treburilor comerciale și de conducere ale diferitelor instituții, care îi reclamau prezența, inclusiv a problemelor numeroasei sale familii, n-a mai găsit răgaz de a se putea ocupa și de Societatea Numismatică.

Colecția sa de monede și medalii a păstrat-o și a cultivat-o pînă la decesul survenit în 1943, rămînînd moștenire urmașilor care, însă, au dezmembrat-o, piesele fiind înstrăinate.

Oricum E. D. Mirea rămîne un ctitor al Societății Numismatice Române, ca unul care a pus umărul la fondarea, organizarea și funcționarea ei⁵.

Pentru bogata și importanta sa activitate pe tărîmul economic și comercial, Elie D. Mirea a fost distins cu ordine și medalii românești printre care: Ordinul Coroana României în grad de ofițer, Medalia Meritul Comercial și Industrial cl. I, Medalia jubiliară Carol I, Medalia Prin Cultură la Libertate. Aceste distincții atestă valoarea personalității sale.

NOTE

* Aducem și pe această cale călduroase mulțumiri deamnelor Zee Mirea, fiică și dr. Anca Mirea, nepoată, pentru înțelegerea arătată, bunăvoința și relațiile cu privire la persoana lui E. D. Mirea și a familiei sale.

¹ BSNR, 1, 1904, 1, p. 1—4.

² George Costescu, *Bucureștii vechiului regal*, București, 1944, p. 167—168.

³ BSNR, 1, 1904, 1, p. 1.

⁴ *Ibidem*, 5, 1908, 1, p. 3—6.

⁵ *Ibidem*, 3—4, 1904, p. 1; *ibidem*, 5—6, 1904, p. 1; *ibidem*, 2, 9, 1905, 9, p. 36—37.

ELIE DEM. MIREA

RÉSUMÉ

L'auteur présente la biographie d'Elie Dem. Mirea, grand commerçant à Bucarest, membre fondateur de la Société Numismatique Roumaine, membre du premier Comité de celle-ci.